

Seat No	
------------	--

B.A.-I Semester-II Examination
Geography (Major) Paper-III
Climatology: MMGEO01203
Subject Code: 230508

Time: Two Hours

Total Marks: 60

Instructions:

- 1. All Questions are Compulsory.**
- 2. All Questions carry equal marks.**
- 3. Figures to the right indicate full marks**

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Earth receives ----- calorie energy per centimeter/ minute
A) 1.94 B) 2.94 C) 3.94 D) 4.94
- 2 On June 21, the sun's rays are vertical on -----.
A) Equator B) Tropic of Cancer C) Tropic of Capricorn D) None of these
- 3 The speed of sun rays is -----km per second.
A) 2 lakhs B) 4 lakhs C) 5 lakhs D) 3 lakhs
- 4 On December 22, the sun's rays are vertical on -----.
A) Equator B) Tropic of Cancer C) Tropic of Capricorn D) None of these
- 5 Air pressure at sea level is -----millibar.
A) 1003.2 B) 1013.2 C) 1023.2 D) 1033.2
- 6 There are total -----Low pressure belts on the earth
A) 3 B) 4 C) 5 D) 7
- 7 Winds that flow from the subtropical high-pressure belt to the subpolar low-pressure belt are known as ----- winds.
A) Polar B) Trade C) Anti-trade D) All of the above
- 8 Chinook is a warm wind that blows in ----- country.
A) India B) United States C) Japan D) China
- 9 Relative humidity is measured in units of -----
A) Milligram B) Kilogram C) Percent D) None of these
- 10 Which type of rainfall occurs in Konkan?
A) Convection Rainfall B) Orographic Rainfall C) Cyclonic Rainfall D) None of these
- 11 Which instrument is used to measure rainfall?
A) Barometer B) Rain Guage C) Thermometer D) All of the above

- 12 The ratio between absolute humidity and humidity capacity is called -----humidity.
A) Relative B) Absolute C) Specific D) None of these
- 13 In which layer ozone gas is found?
A) Mesosphere B) Troposphere C) Ionosphere D) Stratosphere
- 14 Atmospheric activities are mostly observed in which layer?
A) Stratosphere B) Mesosphere C) Inosphere D) Troposphere
- 15 Is it not a component of the atmosphere?
A) Gasses B) Dust Particles C) Rock D) Water Vapour

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Difference between weather and climate
- 2 Insolation and Angle of Sunrays
- 3 Trade Wind
- 4 Relative Humidity

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Water Vapour in the atmosphere
- 2 What is mean by Insolation?
- 3 State in brief anti-trade wind
- 4 State in brief the meaning of specific humidity.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain elaborative factors affecting on temperature
 - 2 Explain in detail with a diagram the air pressure belts on Earth.
-

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 पृथ्वीवर दर चौरस सेंटीमीटर दर मिनिटाला ----- कॅलरी उष्णता मिळते
अ) १.९४ ब) २.९४ क) ३.९४ ड) ४.९४
- 2 २१ जून रोजी सूर्यकिरणे ----- अक्षवृत्तावर लंबरूप पडतात.
अ) विषुववृत्त ब) कर्कवृत्त क) मकरवृत्त ड) यापैकी नाही
- 3 सूर्यकिरणांचा वेग सेकंदास -----किमी इतका आहे.
अ) २ लाख ब) ४ लाख क) ५ लाख ड) ३ लाख
- 4 २२ डिसेंबर रोजी सूर्यकिरणे ----- अक्षवृत्तावर लंबरूप पडतात.
अ) विषुववृत्त ब) कर्कवृत्त क) मकरवृत्त ड) यापैकी नाही
- 5 समुद्रसपाटीला हवेचा भार -----मिलिबार इतका असतो.
अ) १००३.२ ब) १०१३.२ क) १०२३.२ ड) १०३३.२
- 6 पृथ्वीवर एकूण -----कमी दाबाचे वायुभार पट्टे आहेत.
अ) ३ ब) ४ क) ५ ड) ७
- 7 कर्क व मकर वृत्तीय जास्त दाबाकडून उपध्रुवीय कमी दाबाकडे वाहणाऱ्या वाऱ्यास -----वारे असे म्हणतात
अ) ध्रुवीय ब) व्यापारी क) प्रतीव्यापारी ड) वरील सर्व
- 8 चिनूक हा उष्ण वारा -----देशामध्ये वाहतो.
अ) भारत ब) संयुक्त संस्थान क) जपान ड) चीन
- 9 सापेक्ष आद्रता -----या एककात मोजली जाते
अ) मिलीग्राम ब) किलो क) टक्के ड) यापैकी नाही
- 10 कोकणात कोणत्या प्रकारचा पाऊस पडतो?
अ) आरोह पर्जन्य ब) प्रतिरोध पर्जन्य क) आवर्त पर्जन्य ड) यापैकी नाही
- 11 पर्जन्य मोजण्यासाठी कोणते उपकरण वापरतात ?
अ) वायुभारमापक ब) पर्जन्यमापक क) तापमानलेखक ड) वरील सर्व
- 12 निरपेक्ष आद्रता व बाष्पधारणशक्ती यांच्यातील गुणोत्तर म्हणजे ----- आद्रता होय
अ) सापेक्ष ब) निरपेक्ष क) विशिष्ट ड) यापैकी नाही
- 13 ओझोन हा वायू कोणत्या थरात सापडतो?
अ) दलांबर ब) तपांबर क) आयनांबर ड) स्थितांबर
- 14 वातावरणातील अविष्कार सर्वात जास्त कोणत्या थरामध्ये आढळतात?
अ) स्थितांबर ब) दलांबर क) आयनंबर ड) तपांबर
- 15 हा वातावरणाचा घटक नाही.
अ) वायू ब) धुलीकण क) खडक ड) बाष्प

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 हवा व हवामानातील फरक
- 2 पृथ्वीचा पृष्ठभागाशी होणार कोन आणि सौरशक्ती
- 3 व्यापारी वारे
- 4 सापेक्ष आद्रता

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 वातावरणातील बाष्प
- 2 सौरशक्ती म्हणजे काय ?
- 3 प्रती-व्यापारी वारे विषयी थोडक्यात सांगा
- 4 विशिष्ट आद्रता म्हणजे काय ते थोडक्यात सांगा .

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 तापमानावर परिणाम करणारे घटक सविस्तर स्पष्ट करा
- 2 पृथ्वीवरील वायुभार पट्टे यांचे आकृतीसह सविस्तर वर्णन करा.

Model Answer Paper

B.A.-I Semester-II Examination

Geography (Major) Paper-III

Climatology: MMGEO01203

Subject Code: 230508

Time: Two Hours

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 पृथ्वीवर दर चौरस सेंटीमीटर दर मिनिटाला ----- कॅलरी उष्णता मिळते

अ) १.९४ ब) २.९४ क) ३.९४ ड) ४.९४

Option 1

2 २१ जून रोजी सूर्यकिरणे ----- अक्षवृत्तावर लंबरूप पडतात.

अ) विषुववृत्त ब) कर्कवृत्त क) मकरवृत्त ड) यापैकी नाही

Option 2

3 सूर्यकिरणांचा वेग सेकंदास ----- किमी इतका आहे.

अ) २ लाख ब) ४ लाख क) ५ लाख ड) ३ लाख

Option 4

4 २२ डिसेंबर रोजी सूर्यकिरणे ----- अक्षवृत्तावर लंबरूप पडतात.

अ) विषुववृत्त ब) कर्कवृत्त क) मकरवृत्त ड) यापैकी नाही

Option 3

5 समुद्रसपाटीला हवेचा भार ----- मिलिबार इतका असतो.

अ) १००३.२ ब) १०१३.२ क) १०२३.२ ड) १०३३.२

Option 2

6 पृथ्वीवर एकूण ----- कमी दाबाचे वायुभार पट्टे आहेत.

अ) ३ ब) ४ क) ५ ड) ७

Option 1

7 कर्क व मकर वृत्तीय जास्त दाबाकडून उपध्रुवीय कमी दाबाकडे वाहणाऱ्या वाऱ्यास ----- वारे असे म्हणतात

अ) ध्रुवीय ब) व्यापारी क) प्रतीव्यापारी ड) वरील सर्व

Option 3

8 चिनूक हा उष्ण वारा ----- देशामध्ये वाहतो.

अ) भारत ब) संयुक्त संस्थान क) जपान ड) चीन

Option 2

9 सापेक्ष आद्रता ----- या एककात मोजली जाते

अ) मिलीग्राम ब) किलो क) टक्के ड) यापैकी नाही

Option 3

10 कोकणात कोणत्या प्रकारचा पाऊस पडतो?

अ) आरोह पर्जन्य ब) प्रतिरोध पर्जन्य क) आवर्त पर्जन्य ड) यापैकी नाही

Option 2

11 पर्जन्य मोजण्यासाठी कोणते उपकरण वापरतात ?

अ) वायुभारमापक ब) पर्जन्यमापक क) तापमानलेखक ड) वरील सर्व

Option 2

- 12 निरपेक्ष आद्रता व बाष्पधारणशक्ती यांच्यातील गुणोत्तर म्हणजे ----- आद्रता होय
अ) सापेक्ष ब) निरपेक्ष क) विशिष्ट ड) यापैकी नाही

Option 1

- 13 ओझोन हा वायू कोणत्या थरात सापडतो?
अ) दलांबर ब) तपांबर क) आयनांबर ड) स्थितांबर

Option 4

- 14 वातावरणातील अविष्कार सर्वात जास्त कोणत्या थरामध्ये आढळतात?
अ) स्थितांबर ब) दलांबर क) आयनांबर ड) तपांबर

Option 4

- 15 हा वातावरणाचा घटक नाही.
अ) वायू ब) धुलीकण क) खडक ड) बाष्प

Option 3

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 हवा व हवामानातील फरक
Ans:
2 पृथ्वीचा पृष्ठभागाशी होणार कोन आणि सौरशक्ती
Ans:
3 व्यापारी वारे
Ans:
4 सापेक्ष आद्रता
Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 वातावरणातील बाष्प
Ans:
2 सौरशक्ती म्हणजे काय ?
Ans:
3 प्रती-व्यापारी वारे विषयी थोडक्यात सांगा
Ans:
4 विशिष्ट आद्रता म्हणजे काय ते थोडक्यात सांगा .
Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 तापमानावर परिणाम करणारे घटक सविस्तर स्पष्ट करा
Ans:
2 पृथ्वीवरील वायुभार पट्टे यांचे आकृतीसह सविस्तर वर्णन करा.

Ans:
